

Ministry of
Digital
Governance

Digitally signed by Ministry
of Digital Governance
Date: 2026.03.10
10:39:08 EET
Reason:
Location: Athens
09.03.2026 19:32:38
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΡΑΦΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΑΔΑ: 6Ζ6446ΨΖ2Ν-ΔΩΛ

11923

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Μαρτίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1212

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 257/18-02-2026

Τροποποίηση του εντατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Ποινικές Επιστήμες» («Criminal Law and Criminology»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- Τον ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,
- την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,
- την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 κοινή υπουργική απόφαση «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079),
- τον ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83),
- το π.δ. 85/2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),
- τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189) και ιδίως τα άρθρα 14 και 15,
- την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466),
- τον ν. 4589/2019 «Συνέργειες Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με τα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παλλημνιακό Ταμείο και άλλες διατάξεις» (Α' 13),
- την υπ' αρ. 1432/20-01-2023 (Β' 392) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ,
- την υπ' αρ. 249/30-12-2025 (Β' 7379) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία τροποποιήθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ,
- την υπ' αρ. 900/17-07-2018 (Β' 3802) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία ιδρύθηκε το εντατικό ΠΜΣ «Ποινικές Επιστήμες» της Νομικής Σχολής,
- την υπ' αρ. 1097/21-11-2018 (Β' 5552) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του εντατικού ΠΜΣ
- την υπ' αρ. 02/04-10-2023 (Β' 5944) απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του Κανονισμού του εντατικού ΠΜΣ,
- το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ (5η συνεδρία 17-12-2025),

15. το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (5η συνεδρία 20-01-2026),
16. το απόσπασμα πρακτικού της Σύγκλητου του ΕΚΠΑ (5η συνεδρία 04-02-2026),
17. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,
18. το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Την τροποποίηση και τη λειτουργία του εντατικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) με τίτλο «Ποινικές Επιστήμες» («Criminal Law and Criminology») από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, ως ακολούθως:

Άρθρο 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του εντατικού Π.Μ.Σ. «Ποινικές Επιστήμες» είναι η εμβάθυνση και η προαγωγή της γνώσης και η προώθηση της έρευνας στο γνωστικό αντικείμενο των Ποινικών Επιστημών, με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Το Π.Μ.Σ. αποβλέπει στην παραγωγή επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της επιστήμης και της διδασκαλίας.

1.2 Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ποινικών Επιστημών», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών, στις εξής ειδικεύσεις:

1. «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία» («Criminal Law and Criminal Procedure»).
2. «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική» («Criminology and Criminal Justice Policy»).

1.3 Οι τίτλοι απονέμονται από την Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

1.4 Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του εντατικού Π.Μ.Σ.: «Ο κεντρικός εκπαιδευτικός προσανατολισμός του ΠΜΣ «Ποινικές Επιστήμες», της Νομικής Σχολής είναι η ολοκληρωμένη εκπαίδευση και κατάρτιση επιστημόνων καθώς και η προώθηση της έρευνας στο επί μέρους αντικείμενο του ποινικού δικαίου, ποινικής δικονομίας, εγκληματολογίας, αντεγκληματικής και σωφρονιστικής πολιτικής.

Η γενική στρατηγική της Σχολής είναι η καλλιέργεια της φοιτητοκεντρικής μάθησης, η διασφάλιση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας. Ο σχεδιασμός του ΠΜΣ λαμβάνει υπόψη τη βασική επιδίωξη για την κατάρτιση επιστημόνων με ευρείες προοπτικές απασχόλησης σε διάφορους τομείς που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο των σπουδών τους.

Οι απόφοιτοι του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών έχουν τη δυνατότητα συνέχισης των σπουδών τους σε διδακτορικό επίπεδο στην Ελλάδα ή και το εξωτερικό. Η ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών λαμβάνεται κατά κανόνα υπόψη, συνήθως με τη μορφή βαθμολογικής πριμοδότησης, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης με σκοπό την στελέχωση της δημόσιας διοίκησης και του διπλωματικού σώματος, αλλά και του δικαστικού σώματος. Τέλος, διανοίγεται η προοπτική απασχόλησης των αποφοίτων της Σχολής στο εξωτερικό, κυρίως σε δικηγορικές εταιρείες, σε θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνείς οργανισμούς, αλλά και σε ακαδημαϊκές θέσεις σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, εφόσον βεβαίως συνεχίσουν τις σπουδές τους και σε διδακτορικό επίπεδο.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών βασίζεται στους ακόλουθους γενικούς στόχους, προσαρμοσμένους κάθε φορά στα ζητήματα ποινικού δικαίου, ποινικής δικονομίας, εγκληματολογίας, αντεγκληματικής πολιτικής και σωφρονιστικής πολιτικής:

- (α) Να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,
- (β) να εφοδιάσει τους φοιτητές με τις απαιτούμενες νομικές γνώσεις ώστε να εξασφαλίσουν επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία,
- (γ) να εφοδιάσει τους φοιτητές με «νομική σκέψη» και δυνατότητα ανάλυσης και σύνθεσης γνώσεων για την κατανόηση και επίλυση των καταστάσεων που θα αντιμετωπίσουν στην επαγγελματική τους ζωή.

Άρθρο 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Σχολής αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1 Η Συνέλευση της Σχολής. Αρμοδιότητες της Συνέλευσης είναι να:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα ίδρυσης/τροποποίησης Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κάθε Π.Μ.Σ. της Σχολής,

γ) εισηγείται εκπροσώπους για τον ορισμό των Επιτροπών Προγραμμάτων Σπουδών των ΔΠΜΣ στα οποία συμμετέχει η Σχολή,

δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και να εγκρίνει την εγγραφή τους στο Π.Μ.Σ.,

ε) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,

η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.),

θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών της Σχολής,

ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής οι αρμοδιότητες των περ. δ) και στ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

2.2.2 Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

Η Σ.Ε. αποτελείται από τον/την Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής. Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση της Σχολής.

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση της Σχολής,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση της Σχολής πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου την προσαρμογή των ενδεικτικών μαθημάτων για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

2.2.3 Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση της Σχολής,

γ) εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.,

στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζονται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2.3 Γραμματειακή υποστήριξη Π.Μ.Σ.

- α) Η Γραμματεία της Σχολής είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Π.Μ.Σ.
- β) Ο/Η Γραμματέας της Σχολής ορίζει υπάλληλο ή υπαλλήλους - ανάλογα με τον αριθμό των Π.Μ.Σ. και τον φόρτο εργασίας - ως αρμόδιο/ους για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής.
- γ) Το εντατικό ΠΜΣ «Ποινικές Επιστήμες» δύναται να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας της Σχολής.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο Π.Μ.Σ. για κτήση Δ.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί:

α) Στην ειδίκευση «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία» όσοι έχουν πτυχίο Νομικής Σχολής της ημεδαπής ή αντιστοίχου Τμήματος ή Σχολής αλλοδαπού Α.Ε.Ι. που έχει αναγνωριστεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Επίσης, γίνονται δεκτοί και οι πτυχιούχοι της Σχολής Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας.

β) Στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική» όσοι έχουν πτυχίο Νομικής Σχολής της ημεδαπής ή αντιστοίχου Τμήματος ή Σχολής αλλοδαπού Α.Ε.Ι. που έχει αναγνωριστεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Με απόφαση της επιτροπής επιλογής εισακτέων του Π.Μ.Σ. μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών σε συναφή προς το αντικείμενο της ειδίκευσης γνωστικά αντικείμενα.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε 25 (είκοσι πέντε) άτομα στην ειδίκευση «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία» και 15 (δεκαπέντε) άτομα στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική». Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικοτεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.3 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων και εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια γίνονται δεκτοί:

3.3.1. Έως τρεις (3) δικαστικοί ή εισαγγελικοί λειτουργοί ανά ειδίκευση.

3.3.2. Ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ (για μεταπτυχιακές σπουδές), οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις εφόσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις της παρούσας απόφασης.

4.2 Το αργότερο έως 31 Μάϊου, με απόφαση της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Σχολής και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Κάθε υποψήφιος μπορεί να υποβάλει κατ' έτος αίτηση υποψηφιότητας σε δύο - κατ' ανώτατο όριο- ειδικεύσεις, είτε του ίδιου, είτε διαφορετικών Π.Μ.Σ., αλλά, εφόσον επιτύχει και στις δύο, μπορεί να εγγραφεί μόνο στην ειδίκευση που έχει δηλώσει ως πρώτη επιλογή. Το έντυπο της «αίτησης υποψηφιότητας» είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

4.3 Η Συνέλευση της Σχολής ορίζει επιτροπή επιλογής εισακτέων, η οποία αποτελείται τουλάχιστον από τρία μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

α) Για την ειδίκευση: «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία»

1. Συμπληρωμένη αίτηση υποψηφιότητας

2. Φωτοτυπία δύο όψεων της Α.Τ.

3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών

4. Βεβαίωση ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, για τους υποψηφίους που προέρχονται από Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής (εφόσον υφίσταται)

5. Πιστοποιητικό/πτυχίο επαρκούς γνώσης ξένης γλώσσας (αγγλικής ή γαλλικής ή γερμανικής) επιπέδου C1 και άνω.

Στην περίπτωση που η γλωσσομάθεια δεν πιστοποιείται με δίπλωμα επιπέδου C1 και άνω (σε μία από τις προαναφερθείσες γλώσσες), απαιτείται ο υποψήφιος να επισυνάψει επιπλέον υπεύθυνη δήλωση όπου θα δηλώνει την γλώσσα στην οποία επιθυμεί να εξεταστεί από μέλος Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής, μετά τη διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρίζεται με τον τελικό χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

6. Υπηρεσιακή βεβαίωση (μόνο για δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς).

β) Για την ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική»

1. Συμπληρωμένη αίτηση υποψηφιότητας

2. Φωτοτυπία δύο όψεων της Α.Τ.

3. Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών

4. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας

5. Αντίγραφο -σχετικού με την ειδίκευση- μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (εάν υπάρχει)

6. Βεβαίωση ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, για τους υποψηφίους που προέρχονται από Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής (εφόσον υφίσταται)

7. Πιστοποιητικό/πτυχίο επαρκούς γνώσης ξένης γλώσσας αγγλικής επιπέδου C1 και άνω.

Στην περίπτωση που η γλωσσομάθεια δεν πιστοποιείται στην αγγλική γλώσσα με δίπλωμα επιπέδου C1 και άνω, απαιτείται ο υποψήφιος να επισυνάψει επιπλέον υπεύθυνη δήλωση όπου θα δηλώνει ότι συμφωνεί να εξεταστεί στην αγγλική γλώσσα από μέλος Δ.Ε.Π. της Νομικής Σχολής, μετά τη διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρίζεται με τον τελικό χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

8. Βιογραφικό σημείωμα

9. Υπηρεσιακή βεβαίωση (μόνο για δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς).

4.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση της Σχολής ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωριστεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- Το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,

- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

-Για την ειδίκευση «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία»:

Επιτυχής γραπτή εξέταση στα μαθήματα:

-Ποινική Δικονομία

-Ουσιαστικό Ποινικό Δίκαιο

Επιτυχών στη γραπτή δοκιμασία θεωρείται ο υποψήφιος που έχει λάβει προβιβάσιμο βαθμό (5 και άνω) σε όλα τα εξεταζόμενα μαθήματα.

-Για την ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική»:

Επιτυχής συμμετοχή σε προφορική αξιολόγηση, στην οποία συνεκτιμάται ο φάκελος του υποψηφίου.

-Για την ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική» οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν πτυχίο με βαθμό τουλάχιστον «Λίαν Καλώς» ή να συγκεντρώνουν, κατά μέσο όρο, βαθμό τουλάχιστον «Λίαν Καλώς» στα συναφή με τη δηλούμενη ειδίκευση μαθήματα.

-Για την ειδίκευση «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία»: πιστοποιημένη γνώση ξένης γλώσσας, αγγλικής ή γαλλικής ή γερμανικής, επιπέδου C1 και άνω.

-Για την ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική»: πιστοποιημένη γνώση αγγλικής, επιπέδου C1 και άνω.

Για τους υποψηφίους της διάταξης 3.3.1., η επιλογή γίνεται έπειτα από αξιολόγηση του βαθμού πτυχίου, την τυχόν κατοχή άλλου μεταπτυχιακού τίτλου και την προφορική συνέντευξη.

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η επιτροπή επιλογής εισακτέων μέχρι 15 Σεπτεμβρίου καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση. Στον πίνακα αξιολόγησης οι συμμετέχοντες κατατάσσονται με βάση τη σειρά της βαθμολογίας τους, η οποία αποτυπώνεται με ακέραιο αριθμό και μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Οι επιτυχόντες/ούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ούσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

Άρθρο 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, χωρίς να προβλέπονται θερινές διακοπές στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το παρακάτω Πρόγραμμα Σπουδών η επιλογή της διπλωματικής εργασίας δίνεται ως δυνατότητα μόνο στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική».

5.2 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης έως δύο μήνες μόνο ως προς την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας, έπειτα από ατομική αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση.

5.3 Οι φοιτητές/τριες, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση της Σχολής, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Η ως άνω αιτιολογημένη αίτηση υποβάλλεται έως τη λήξη του χειμερινού εξαμήνου. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης κατάθεσης της διπλωματικής εργασίας συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση της Σχολής.

Άρθρο 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το Π.Μ.Σ. ξεκινά το Χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση, δύναται να περιλαμβάνουν ενδίδιμες ασκήσεις, επισκέψεις σε ρυθμιστικούς ή άλλους φορείς και εικονικές δίκες. Μπορεί επίσης μάθημα να οργανωθεί σε σεμιναριακές ενότητες, με διαφορετικούς εισηγητές υπό την επίβλεψη του οριζόμενου στο πρόγραμμα διδάσκοντος. Αναγνώριση μαθημάτων δεν είναι δυνατή στο πλαίσιο των Π.Μ.Σ. Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιτύχει σε δεύτερη ειδίκευση του ίδιου ή διαφορετικού Π.Μ.Σ. οφείλει να παρακολουθήσει εκ νέου τα υποχρεωτικά μαθήματα που ταυτίζονται με αυτά της προηγούμενης ειδίκευσης στην οποία έχει φοιτήσει. Οφείλει επίσης να παρακολουθήσει μαθήματα επιλογής διαφορετικά από αυτά που είχε παρακολουθήσει στο πλαίσιο της πρώτης ειδίκευσης.

6.3 Η διδασκαλία των μαθημάτων ανά ειδίκευση γίνεται στην ελληνική γλώσσα. Κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. με απόφαση της Συνέλευσης η διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων μπορεί να γίνει και στην αγγλική γλώσσα.

6.4 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση, συγγραφή επιστημονικών εργασιών και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (δυνατότητα επιλογής στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική»).

6.5 Η ανάθεση της διπλωματικής εργασίας (εφόσον επιλεγεί από τον μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική») πραγματοποιείται στο δεύτερο εξάμηνο σπουδών και η διπλωματική εργασία παραδίδεται μέχρι 30 Σεπτεμβρίου του έτους που διανύεται το δεύτερο εξάμηνο και πιστώνεται με δεκαπέντε (15) ECTS. Η διπλωματική εργασία πρέπει να εκπονηθεί από τον υποβάλλοντα

φοιτητή και να αποτελεί προϊόν πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας. Για το σκοπό αυτό, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υπογράφουν δήλωση περί μη προσβολής πνευματικής ιδιοκτησίας, η οποία προσαρτάται σε όλες τις υποβαλλόμενες διπλωματικές εργασίες. Η διπλωματική εργασία συγγράφεται στην ελληνική γλώσσα, ή στην αγγλική με τη σύμφωνη γνώμη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Το έντυπο της «δήλωσης περί μη προσβολής πνευματικής ιδιοκτησίας» έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής.

6.6 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης.

6.7 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται, ως εξής:

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ»

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ	ECTS	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα		Υποχρεωτικά Μαθήματα	
Γενικό Μέρος του Ποινικού Κώδικα	10	Ειδικό Μέρος του Ποινικού Κώδικα	10
Ειδικά Θέματα Ποινικού Δικονομικού Δικαίου	10	Ποινική Δικονομία και ΕΣΔΑ - Θέματα Ευρωπαϊκού Ποινικού Δικονομικού Δικαίου	10
Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο (ουσιαστικό)	10	Διεθνές Ποινικό Δίκαιο (Τοπικά όρια ποινικών Νόμων και Διεθνή Εγκλήματα)	10
		Μαθήματα Επιλογής (δύο μαθήματα)	
		Δίκαιο των ποινικών κυρώσεων (απειλή, επιβολή, επιμέτρηση και εκτέλεση της ποινής)	7,5
		Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου	7,5
		Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο	7,5
		Ποινικό Δίκαιο του διαδικτύου	7,5
		Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι	7,5
		ΣΥΝΟΛΟ	75

Στην ειδίκευση: «Ποινικό Δίκαιο - Ποινική Δικονομία» δεν προβλέπεται η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Οι φοιτητές/τριες της ανωτέρω ειδίκευσης καλούνται να παρακολουθήσουν επιτυχώς οκτώ (8) μαθήματα εκ των οποίων τα έξι (6) υποχρεωτικά και τα δύο (2) επιλογής.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»

α. Πρόγραμμα σπουδών με συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ	ECTS	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα		Υποχρεωτικά Μαθήματα	
Θεωρητική Εγκληματολογία	10	Μεθοδολογία της Εγκληματολογικής Έρευνας	10
Θεωρία της Ποινής	10	Αντεγκληματική Πολιτική	10
Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα)		Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα)	
Θέματα Δικαϊκής Ηθικής	10	Εξαρτήσεις	10
Κοινωνική θεωρία και δίκαιο	10	Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων	10
Ανθρωπολογία του δικαίου	10		
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
		ΣΥΝΟΛΟ	75

β. Πρόγραμμα σπουδών χωρίς συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ	ECTS	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα		Υποχρεωτικά Μαθήματα	
Θεωρητική Εγκληματολογία	10	Μεθοδολογία της Εγκληματολογικής Έρευνας	10
Θεωρία της Ποινής	10	Αντεγκληματική Πολιτική	10

Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα)		Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα)	
Θέματα Δικαϊκής Ηθικής	10	Εξαρτήσεις	10
Κοινωνική θεωρία και δίκαιο	10	Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων	10
Ανθρωπολογία του δικαίου	10		
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
		ΣΥΝΟΛΟ	75

Στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική» απαιτείται, κατ' επιλογή του φοιτητή:

α) Η επιτυχής ολοκλήρωση δύο (2) εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών εξειδικευμένων σπουδών έξι (6) μαθημάτων με παράλληλη ερευνητική εργασία και η συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας,

είτε:

β) η επιτυχής ολοκλήρωση δύο (2) εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών εξειδικευμένων σπουδών οκτώ (8) μαθημάτων με παράλληλη ερευνητική εργασία χωρίς την συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως 2 ώρες (και μια ώρα Φροντιστήριο/Σεμινάριο) ενώ τα μαθήματα Επιλογής 2 ώρες.

Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

- Γενικό μέρος του Ποινικού Κώδικα:

Στόχος του μαθήματος είναι η ευρεία και εις βάθος κατανόηση θεμελιωδών αρχών και ρυθμίσεων του γενικού μέρους του ποινικού κώδικα. Αντικείμενο του μαθήματος είναι αφενός η ερμηνευτική προσέγγιση των διατάξεων του γενικού μέρους (ενδεικτικά: πράξη - άδικο - καταλογισμός - απόπειρα - συμμετοχή - συρροές), οι οποίες έχουν καταρχήν διδαχθεί στο προπτυχιακό επίπεδο, και αφετέρου η επεξεργασία άλλων διατάξεων (π.χ. επιμέτρηση ποινής, έγκληση, παραγραφή) με τις οποίες οι απόφοιτοι του προπτυχιακού προγράμματος είναι λιγότερο εξοικειωμένοι. Στο πλαίσιο του μαθήματος εντάσσονται ο διάλογος με τη νομολογία, η ανάδειξη σχετικών ρυθμίσεων σε άλλες έννομες τάξεις, ζητήματα διαχρονικού δικαίου και προτάσεις τροποποίησης των υφιστάμενων διατάξεων ή προσθήκης νέων.

- Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο (ουσιαστικό):

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί το ευρωπαϊκό ουσιαστικό ποινικό δίκαιο. Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού εξετάζεται η αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του ουσιαστικού ποινικού δικαίου. Ειδικότερα ζητήματα, στα οποία θα γίνουν διαλέξεις από τους διδάσκοντες και θα κληθούν οι φοιτητές να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν εργασίες είναι: η ιστορική εξέλιξη του ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου από την εποχή των Κοινοτήτων έως σήμερα, οι βασικές αρχές του ποινικού δικαίου της Ένωσης με έμφαση στην αρχή της εξομοίωσης και στην αρχή της νομιμότητας εγκλημάτων και ποινών, ενωσιακό ποινικό δίκαιο και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, η αρμοδιότητα της Ένωσης να θεσπίζει ποινικές διατάξεις άμεσης εφαρμογής, η αρμοδιότητα εναρμόνισης εγκλημάτων και ποινών με Οδηγίες, παραπομπές του εθνικού ποινικού δικαίου στο δίκαιο της Ένωσης, συγκρούσεις εθνικού ποινικού δικαίου και δικαίου της Ένωσης, η σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο ερμηνεία του εθνικού ποινικού δικαίου.

-Ειδικό μέρος του Ποινικού Κώδικα:

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ερμηνευτική προσέγγιση των διατάξεων του ειδικού μέρους του ποινικού κώδικα (άρθρα 134 επ. Π.Κ.). Τα θέματα που εξετάζονται μπορεί να είναι ενταγμένα σε θεματικές ενότητες (συγκεκριμένα κεφάλαια του Κώδικα), ή να επιλέγονται με κριτήριο τη νομοθετική παραγωγή, τις νομολογιακές εξελίξεις ή την επίκαιρη επιστημονική δραστηριότητα. Η ένταξη των εθνικών ρυθμίσεων στο ενωσιακό περιβάλλον (εναρμόνιση με οδηγίες) ή στο διεθνές πλαίσιο (κύρωση διεθνών συμβάσεων), η συγκριτική ανάλυση τους σε σχέση με αντίστοιχες διατάξεις άλλων εννόμων τάξεων, ζητήματα διαχρονικού δικαίου και προτάσεις τροποποίησης των υφιστάμενων διατάξεων εντάσσονται επίσης στο πλαίσιο της διδασκαλίας.

-Διεθνές Ποινικό Δίκαιο (τοπικά όρια ποινικών νόμων και διεθνή εγκλήματα):

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί το διεθνές ποινικό δίκαιο. Η ύλη χωρίζεται σε δυο ενότητες. Η πρώτη περιλαμβάνει τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου, οι οποίες καθορίζουν τα τοπικά όρια εφαρμογής των ποινικών κανόνων. Η δεύτερη περιλαμβάνει τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου. Ειδικότερα ζητήματα, στα οποία θα γίνουν διαλέξεις από τους διδάσκοντες και θα κληθούν οι φοιτητές να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν εργασίες είναι: η φύση των κανόνων των τοπικών ορίων εφαρμογής, ημεδαπά, αλλοδαπά και κοινά έννομα

αγαθά, ο τόπος τέλεσης του εγκλήματος, οι αρχές του δικαίου των τοπικών ορίων εφαρμογής (εδαφικότητα, ενεργητική προσωπικότητα, παθητική προσωπικότητα, κρατική προστατευτική αρχή, αρχή παγκόσμιας δικαιοσύνης), αρχή της διευθέτησης, διεθνές και ευρωπαϊκό *ne bis in idem*, αρχή της σημαίας, καθεστώς των ξένων πλοίων, η ίδρυση του ΔΠΔ, οι πηγές του διεθνούς ποινικού δικαίου, η ευθύνη των διοικητών, η υποκειμενική υπόσταση των διεθνών εγκλημάτων, γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εγκλήματα πολέμου, λοιπά εγκλήματα.

- Ποινική Δικονομία και ΕΣΔΑ - Θέματα Ευρωπαϊκού Ποινικού Δικονομικού Δικαίου:

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία και εξοικείωση με την υπερεθνική δικαιοταξία που πλαισιώνει τους εθνικούς ποινικοδικονομικούς κανόνες. Το μάθημα κινείται σε δύο άξονες: Την επίδραση της ΕΣΔΑ και της νομολογίας του ΕΔΔΑ στην ερμηνεία και εφαρμογή του ΚΠΔ αφενός και στην εφαρμογή των κανόνων του πρωτογενούς και δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου, όπως αυτοί έχουν ερμηνευθεί από τη νομολογία του ΔΕΕ στην εθνική έννομη τάξη αφετέρου. Στο πλαίσιο της διδασκαλίας αναδεικνύονται και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ ΕΣΔΑ και ενωσιακού δικαίου, οι οποίες με τη σειρά τους επιδρούν στο εθνικό δικονομικό δίκαιο. Αντικείμενο διδασκαλίας είναι οι σημαντικότερες σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο θεματικές, στις οποίες η εθνική έννομη τάξη επηρεάζεται από την ΕΣΔΑ και από το ενωσιακό δίκαιο. Σε σχέση με την ΕΣΔΑ αναπτύσσονται: Η προβληματική των δυαδικών (ποινικών και διοικητικών) κυρώσεων, το ζήτημα της αμεροληψίας των οργάνων της ποινικής δικαιοσύνης, η προβληματική της ερημοδικίας, το δικαίωμα αντιπαράθεσης του κατηγορουμένου με τους μάρτυρες κατηγορίας, το δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης του κατηγορουμένου και τα μέσα θεραπείας των παραβιάσεων της δίκαιης δίκης. Αναφορικά με το ενωσιακό ποινικό δικονομικό δίκαιο εξετάζονται: Το ενωσιακό δεδικασμένο, η εφαρμογή της ΕΣΔΑ στην έκδοση, το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, η διεθνής ποινική συνεργασία με έμφαση στην Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας, τα δικαιώματα του θύματος κατά το ενωσιακό δίκαιο και ο νεοπαγής θεσμός της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

- Ειδικά θέματα Ποινικού Δικονομικού Δικαίου:

Αντικείμενο του παρόντος μαθήματος είναι η ανάλυση επιλεγμένων δυσχερών ζητημάτων από το πεδίο του Ποινικού Δικονομικού Δικαίου τα οποία παρουσιάζουν θεωρητικό, αλλά και πρακτικό ενδιαφέρον. Έμφαση δίδεται επίσης σε θεσμούς που εισήχθησαν το πρώτον με τον νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μεταξύ των άλλων αναλύονται τα ακόλουθα θέματα: Ζητήματα ελλείψεως αιτιολογίας και νομίμου βάσεως - Αποδεικτικές απαγορεύσεις και αρχή της αναλογικότητας - Ανακριτική διείσδυση και συγκεκριμένη έρευνα-Διαδικαστικά ζητήματα ακυροτήτων και τρόποι προβολής αυτών - Το αντικείμενο της ποινικής δίκης, το δεδικασμένο, η μεταβολή της κατηγορίας και η συναφής προβληματική της ΕΣΔΑ - Τεκμήριο αθωότητας και βάρος απόδειξης - Η υποστήριξη της κατηγορίας στον νέο ΚΠΔ - Η αποχή από την ποινική δίωξη (άρθρα 48-50 νέου ΚΠΔ) και η ποινική διαταγή - Μάρτυρες του στέμματος, μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος και μέτρα επιείκειας-Κατάσχεση-Δήμευση-Δέσμευση Τραπεζικών Λογαριασμών. Προϋποθέσεις και έννομη προστασία του καθ' ου και του τρίτου- Η ποινική συνδιαλλαγή στον νέο ΚΠΔ - Η ποινική διαπραγμάτευση στον νέο ΚΠΔ.

- Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου:

Το μάθημα επικεντρώνεται στα κεφαλαιώδη ζητήματα της φιλοσοφίας του ποινικού δικαίου, τα οποία και παρουσιάζονται ανά ενότητες, με εμβάθυνση στην κάθε ενότητα. Εξετάζονται μεταξύ άλλων οι παρακάτω ενότητες: Οι κλασικές και σύγχρονες θεωρίες περί ποινής, τα όρια της ποινικοποίησης/εγκληματοποίησης μιας συμπεριφοράς, το πρόβλημα της αιτιότητας στο ποινικό δίκαιο, το πρόβλημα της ελευθερίας βούλησεως στο ποινικό δίκαιο, το πρόβλημα της θεμελίωσης ποινικής ευθύνης των νομικών προσώπων, το πρόβλημα του είδους και των ορίων των ποινικών κυρώσεων, το πρόβλημα της αναζήτησης και της ανεύρεσης της αλήθειας στο ποινικό δίκαιο, το πρόβλημα του σχηματισμού δικανικής πεποίθησης στο ποινικό δίκαιο, η σχέση ποινικού δικαίου και ηθικής, η οικονομική ανάλυση του ποινικού δικαίου.

- Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο:

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι ιδίως ενασχόληση με τις εξής θεματικές:

- Το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες - Φοροδιαφυγή - Τα αδικήματα κατά του ελεύθερου ανταγωνισμού και οι σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις - Αθέμιτος ανταγωνισμός - Απάτη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Χρηματιστηριακά αδικήματα - Δήμευση και Δέσμευση περιουσιακών στοιχείων - Εσωτερικές Έρευνες.

- Δίκαιο των ποινικών κυρώσεων (απειλή, επιβολή, επιμέτρηση και εκτέλεση της ποινής).

Το μάθημα επικεντρώνεται στο σύστημα των ποινικών κυρώσεων του Γενικού Μέρους του ΠΚ (50-110, 118-120 ΠΚ) και ιδίως στις απειλούμενες ποινές, την επιβολή τους, την εν ευρεία εννοία επιμέτρηση τους και την εκτέλεσή τους, συμπεριλαμβανομένων των θεσμών ελαστικότητας κατά την απειλή, την επιβολή και την εκτέλεση της ποινής (δικαστική άφεση της ποινής, ελαφρυντικές περιστάσεις, επιβαρυντικές περιστάσεις άρθρο 82Α ΠΚ, σχη-

ματισμός συνολικής ποινής, αναστολή & μετατροπή της ποινής, εναλλακτικοί τρόποι έκτισης της ποινής, υφ' όρον απόλυση, παραγραφή ποινών), καθώς και των συνταγματικών θεσμών που επιδρούν στην ποινική μεταχείριση (αμνηστία, χάρη). Όλα τα ανωτέρω ερευνώνται στο πλαίσιο του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, σε συνδυασμό με την αποτίμηση των δεδομένων που προκύπτει από τις σύγχρονες εξελίξεις της σχετικής νομολογίας.

-Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι:

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι ιδίως ενασχόληση με τις εξής θεματικές:

Ενδοοικογενειακή βία ν. 3500/2006 - Αντιρατσιστικός νόμος ν. 4285/2014 - Ποινική προστασία του περιβάλλοντος ν. 1650/1986, ν. 4037/2012 και ν. 4042/2012 - Στρατιωτικός ποινικός κώδικας - Ποινική ευθύνη υπουργών ν. 3126/2003 - Αρχαιότητες ν. 3028/2002 - Ναρκωτικά ν. 4139/2013 - Ευρωπαίος Εισαγγελέας ν. 4596/2019 (Κανονισμός 2017/1939) - Άρση απορρήτου των επικοινωνιών ν. 2225/1994, ν. 3115/2003, π.δ. 47/2005, 370-370Α ΠΚ, 254-255 ΚΠΔ - Μεταμοσχεύσεις ν. 3984/2011.

-Ποινικό Δίκαιο του Διαδικτύου:

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ποινική διάσταση της χρήσης του Διαδικτύου, από πλευράς ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου. Μέσα από ανάλυση βασικών τεχνικών εννοιών και των σχετικών πρωτοκόλλων παρουσιάζονται οι διάφορες μορφές διαδικτυακής επικοινωνίας και οι μορφές αξιόποινης συμπεριφοράς που εμφανίζονται συχνότερα. Αναδεικνύεται ο διεθνής, διασυνοριακός χαρακτήρας των περισσότερων εγκλημάτων και τα προβλήματα στην ερμηνεία των σχετικών διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου, στον δικονομικό χειρισμό των αντίστοιχων υποθέσεων καθώς και ζητήματα δικαστικής συνδρομής. Κεντρική θέση στο μάθημα έχει η ανάλυση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το κυβερνοέγκλημα (Σύμβαση της Βουδαπέστης) και οι οδηγίες της ΕΕ που ρυθμίζουν ειδικότερες εκφάνσεις αξιόποινης συμπεριφοράς στο διαδίκτυο (επιθέσεις σε πληροφοριακά συστήματα, πορνογραφία ανηλίκων, προστασία μέσων πληρωμής κ.λπ.).

- Θεωρητική Εγκληματολογία: Το μάθημα πραγματεύεται τη διαχρονική εξέλιξη της εγκληματολογικής σκέψης μέσα από την ανάλυση των κυρίαρχων Σχολών και παραδειγμάτων που έχουν διαμορφωθεί διεθνώς. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται οι κατ' ιδίαν εγκληματολογικές θεωρίες. Επιπρόσθετα, αναλύονται επιστημολογικά ζητήματα αναφορικά με τη φύση και τη διάκριση των εγκληματολογικών κλάδων, όπως και η σύνδεση της θεωρητικής εγκληματολογίας με την εμπειρική έρευνα και την αντεγκληματική πολιτική.

Οι εξεταζόμενες εγκληματολογικές θεωρίες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: α) Αυτές που αναφέρονται στους παράγοντες που συμβάλλουν στην εκδήλωση εγκληματικής συμπεριφοράς και β) αυτές που αναφέρονται στην παραγωγή και εφαρμογή του ποινικού δικαίου. Επομένως, το μάθημα περιλαμβάνει τη θεωρητική ανάλυση τόσο της εγκληματογένεσης και όσο και της εγκληματοποίησης. Στην ύλη εντάσσεται η ανάλυση της εγκληματολογίας του περάσματος στην πράξη, η εγκληματολογία της κοινωνικής αντίδρασης, η κριτική εγκληματολογία, η φεμινιστική εγκληματολογία, η θυματολογία και εν τέλει η συνθετική εγκληματολογία.

- Θεωρία της Ποινής:

Το μάθημα επικεντρώνεται στη διεπιστημονική (φιλοσοφική, νομική και εγκληματολογική) ανάλυση της ποινής. Στο πρώτο μέρος εξετάζονται η δικαιολογητική βάση των ποινικών κυρώσεων και τα πρότυπα ποινικής καταστολής με έμφαση στις κατευθύνσεις που παρέχουν αυτά στα πεδία της νομοθετικής απειλής και της δικαστικής επιμέτρησης της ποινής σε αφηρημένο επίπεδο (ανεξάρτητα από τις ιδιαιτερότητες της κάθε έννομης τάξης). Ειδικότερα, κατά τις πρώτες εβδομάδες διδασκαλίας αναλύονται οι ανταποδοτικές και οι συνεπειοκρατικές θεωρίες για την ποινή, όπως επίσης τα έργα των εκπροσώπων της Κλασικής Σχολής και της Ιταλικής Θετικής Σχολής της Εγκληματολογίας. Στο ίδιο πλαίσιο εξετάζονται η διαχρονική εξέλιξη του αναμορφωτικού ιδεώδους, όπως επίσης οι κατευθύνσεις του δικαίου προτύπου και της αποκαταστατικής δικαιοσύνης για τη διαμόρφωση της ποινικής πολιτικής. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος εξετάζονται η διαχρονική εξέλιξη του ελληνικού συστήματος των ποινικών κυρώσεων και οι επιμέρους θεσμοί που το απαρτίζουν σε συγκριτική θεώρηση με αλλοδαπές έννομες τάξεις. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται (υπό το πρίσμα της ποινολογικής θεωρίας) οι προβλεπόμενες στερητικές της ελευθερίας και οι κοινοτικές ποινές στο ελληνικό δίκαιο, τα κριτήρια για την επιμέτρησή τους και ο θεσμός της υφ' όρον απόλυσης. Τα θέματα που αφορούν την κοινωνιολογία της ποινής, τις διατάξεις σχετικά με την έκτιση της ποινής (σωφρονιστικό δίκαιο) και την ιδιαίτερη αντιμετώπιση των ανηλίκων δραστών (ποινικό δίκαιο ανηλίκων) εξετάζονται κατά το εαρινό εξάμηνο (στο πλαίσιο του μαθήματος «Αντεγκληματική Πολιτική»).

- Μεθοδολογία της Εγκληματολογικής Έρευνας:

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τα κεντρικά θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα κατά την εκπόνηση και διενέργεια εγκληματολογικών ερευνών. Το αντικείμενο του μαθήματος καλύπτει την τήρηση και ανάλυση των επίσημων εγκληματολογικών στατιστικών σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, τις βασικές μεθόδους και τεχνικές της εγκληματολογικής έρευνας και τα κατ' ιδίαν ερευνητικά εργαλεία μέσα

από τη χρήση παραδειγμάτων εγκληματολογικών ερευνών. Στο πλαίσιο αυτό συνεξετάζονται βασικές όψεις της συναφούς φιλοσοφίας της επιστήμης, καθώς και η σχέση ανάμεσα στην εγκληματολογική θεωρία και τις κυρίαρχες ερευνητικές προσεγγίσεις. Το μάθημα συμπεριλαμβάνει την εξοικείωση με την τυπολογία των ερευνών, μεθόδων, τεχνικών και επιπέδων ανάλυσης, καθώς και την εννοιολογική αποσαφήνιση κυρίαρχων εννοιών (όπως λ.χ. η εσωτερική και εξωτερική εμπειρική αξιοπιστία μιας έρευνας, καθώς και η επιστημονική αξιοπιστία και βασιμότητα δεδομένων και συνόλων δεδομένων που προέρχονται από ειδικές τεχνικές συλλογής και τύπους μέτρησης της εγκληματικότητας). Επιπρόσθετα, αναλύονται οι δεοντολογικοί κανόνες που οφείλουν να διέπουν τη διεξαγωγή των εμπειρικών ερευνών στην εγκληματολογία. Στο ίδιο πλαίσιο, εξετάζονται τα μεθοδολογικά και δεοντολογικά ζητήματα που αφορούν ιδιαίτερα πεδία διερεύνησης (όπως λ.χ. τα καταστήματα κράτησης, τα Δικαστήρια Ανηλίκων και οι φορείς για την παροχή υπηρεσιών σε θύματα ενδοοικογενειακής κακοποίησης).

- Αντεγκληματική Πολιτική:

Το μάθημα συνδέεται στενά και αποτελεί συνέχεια του μαθήματος «Θεωρία της Ποινής». Εστιάζει στην πρόληψη και την καταστολή του εγκλήματος σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, αναλύονται το θεωρητικό και το αξιολογικό υπόβαθρο των σχετικών πολιτικών, τα εγείρομενα δικαιοκρατικά διλήμματα και η αποτελεσματικότητά τους με βάση τα πορίσματα εμπειρικών ερευνών. Εξετάζονται κατ' αρχάς οι διαδικασίες χάραξης και τα χαρακτηριστικά της αντεγκληματικής πολιτικής στη μετανεωτερική εποχή, καθώς και τα πρότυπα που έχουν διαμορφωθεί για την πρόληψη του εγκλήματος (προληπτική αντεγκληματική πολιτική). Η ποινή εξετάζεται στη συνέχεια ως ένας σύνθετος κοινωνικός θεσμός με βάση την ανάλυση των πολλαπλών λειτουργιών που επιτελεί και την επίδραση που ασκούν στη διαμόρφωσή της ευρύτεροι κοινωνικοί και ιστορικοί παράγοντες (κοινωνιολογία της ποινής). Το μάθημα επικεντρώνεται εν συνεχεία στην ελληνική σωφρονιστική πολιτική μέσα από την κοινωνιο-νομική ανάλυση της νομοθεσίας που διέπει την έκτιση των ποινών και την εμπειρική διερεύνηση της πραγματικότητας των καταστημάτων κράτησης (κοινωνιολογία της φυλακής) και του τρόπου έκτισης των κοινοτικών ποινών. Για την πληρέστερη κατανόηση των εξεταζόμενων θεμάτων, διοργανώνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε καταστήματα κράτησης. Στο ίδιο πλαίσιο, εξετάζονται επιπλέον συγκριτικά τα διαφορετικά (αντιθετικά) καθεστώτα κράτησης των σκανδιναβικών και αμερικανικών σωφρονιστικών συστημάτων. Τέλος, στην ύλη περιλαμβάνονται ζητήματα αντεγκληματικής πολιτικής που αφορούν την ιδιαίτερη κατηγορία των ανήλικων παραβατών της ποινικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται τα πρότυπα και οι γενικές αρχές του δικαίου ανήλικων, οι φορείς της ποινικής δικαιοσύνης για τους ανήλικους δράστες, καθώς και οι εφαρμογές της αποκαταστατικής ή επανορθωτικής δικαιοσύνης στο ιδιαίτερο αυτό πεδίο.

- Εξαρτήσεις:

Στο μάθημα επιχειρείται μια συνολική θεώρηση της εξάρτησης από παράνομες ψυχοδραστικές ουσίες υπό ένα ψυχοκοινωνικό και εγκληματολογικό πρίσμα. Εκτός από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών, εξετάζονται συμπληρωματικά και άλλες μορφές εξάρτησης, όπως ο αλκοολισμός, τα τυχερά παιχνίδια και η εξάρτηση από το διαδίκτυο. Πιο αναλυτικά, αναλύεται υπό ένα ιστορικό πρίσμα η εξέλιξη της εξάρτησης στην Ελλάδα και διεθνώς. Γίνεται περιγραφή της βιολογίας και της νευροφυσιολογίας του φαινομένου. Παρουσιάζονται οι διαφορετικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία του: η εξάρτηση ως ασθένεια, ως ψυχοκοινωνικό πρόβλημα και ως παρεκκλίνουσα/παράνομη συμπεριφορά. Παρουσιάζεται ακόμη η σύνδεση ανάμεσα στις εξαρτήσεις και το έγκλημα με βάση τα πορίσματα εμπειρικών ερευνών. Επιπρόσθετα, αναλύεται η εξέλιξη του κοινωνικού ελέγχου της χρήσης ναρκωτικών ουσιών, καθώς και η ποινική και σωφρονιστική αντιμετώπιση των εξαρτημένων δραστών.

- Θέματα Δικαϊκής Ηθικής:

Εξετάζονται σε βάθος οι σχέσεις του δικαίου με την ηθική, καθώς και τα ηθικοί πολιτικά θεμέλια της έννομης τάξης, από την οπτική γωνία των βασικών ρευμάτων στην ηθική φιλοσοφία, με επίκεντρο τη σύγχρονη συζήτηση και τις κύριες προβληματικές της.

- Κοινωνική θεωρία και δίκαιο:

Εξετάζονται οι κλασσικές προσεγγίσεις της κοινωνικής θεωρίας για το νεωτερικό δίκαιο και συμπληρωματικά ή/και αντιπαραθετικά τα κυρίαρχα θεωρητικά παραδείγματα (θετικιστικό, ερμηνευτικό, λειτουργιστικό και κριτικό) για το δίκαιο σε σχέση με τα μείζονα θεωρητικά ερωτήματα που αφορούν τον ρόλο και την λειτουργία του δικαίου στη ρύθμιση των κοινωνιών του 21ου αιώνα.

- Ανθρωπολογία του δικαίου:

Συγκρότηση του επιστημονικού κλάδου: ανθρωπολογία και αποικιοκρατία

Ανθρωπολογία του δικαίου (φυσικό δίκαιο, νομικός εξελικτισμός, παραδοσιακά και νεότερα δίκαια, νομικός πλουραλισμός), μεθοδολογία. Διακρίσεις μεταξύ εθνολογίας, εθνογραφίας, λαογραφίας, ανθρωπολογίας.

Ιστορία τής ανθρωπολογικής σκέψης: θεωρητικά ρεύματα και σχολές. Οικογένεια και συγγενικές σχέσεις: συστήματα και ορολογία συγγένειας. Πολιτική οργάνωση και συστήματα εξουσίας. Διαχείριση και επίλυση διαφορών, θρησκεία και τελετουργίες. Δώρο και ανταλλαγή. Γη και συστήματα γαιοκτησίας· εκμετάλλευση γαιών.

- Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων:

Περιεχόμενο του μαθήματος θα αποτελέσουν τα πορίσματα πολυετούς έρευνας, η οποία βασίζεται σε μια ευρεία έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων και δεν περιορίζεται στα κοινωνικά δικαιώματα υπό την στενή του όρου έννοια που αντιστοιχεί εν πολλοίς στα κοινωνικά δικαιώματα, όπως τα ορίζει ο Jellinek στην γνωστή τριμερή του διάκριση, δηλαδή ως δικαιώματα του *status positivus* (αξιώσεις προς το Κράτος για παροχές). Στην εδώ χρησιμοποιούμενη ευρεία έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως αυτή διαπλάσθηκε και υπό την επήρεια του κοινοτικού δικαίου, εντάσσονται και οι λεγόμενες κοινωνικές ελευθερίες (όπως λ.χ. η ελευθερία της εκπαίδευσης, η συνδικαλιστική ελευθερία κ.ά.), όπως άλλωστε και η αρχή της ισότητας στις διάφορες εκφάνσεις της με την συναφή αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων. Περαιτέρω η εξέταση των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων δεν περιορίζεται σε μια εξέτάσή τους αποκομμένη από την λοιπή έννομη τάξη στην οποία κατοχυρώνονται. Τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα διερευνώνται στο ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται, αυτό δηλαδή του συνταγματικού και του δημοσίου εν γένει δικαίου των Κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 7

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, εφόσον δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ΕΚΠΑ για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,

- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 8

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και έως τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Στην ίδια περίοδο προσέρχεται ο φοιτητής που επιθυμεί να επαναλάβει την εξέταση για βελτίωση βαθμού.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν οι απουσίες του δεν υπερβαίνουν τρεις (3), εκ των οποίων οι δύο (2) αδικαιολόγητες. Σε περίπτωση που γίνεται υπέρβαση του ως άνω βαθμού απουσιών, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση της Σχολής.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ή με ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες, ή και με συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως

μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και της Σχολής μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα, ο/η Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά τη Συνέλευση της Σχολής.

8.5 Το ποσοστό συμμετοχής των εργασιών και σεμιναρίων στον τελικό βαθμό κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας κάθε μαθήματος.

8.6 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.7 Δύνανται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε. και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ της Σχολής και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία. Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.8 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση).

8.9 Ο μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να επαναλάβει μαθήματα στα οποία δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό. Εργασία ή άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η επίδοση αυτών κρίθηκε επιτυχής.

8.10 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

8.11 Οι εξεταστικές περιόδους είναι δύο για κάθε μάθημα. Η πρώτη ακολουθεί τη λήξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου και διαρκεί έως τρεις εβδομάδες και η δεύτερη λαμβάνει χώρα εντός του μηνός Σεπτεμβρίου και διαρκεί επίσης έως τρεις εβδομάδες. Στη δεύτερη περίοδο προσέρχεται ο φοιτητής που απέτυχε ή δεν προσήλθε σε ένα ή περισσότερα μαθήματα του πρώτου ή δεύτερου εξαμήνου. Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει δύο φορές στο ίδιο μάθημα (και σε έως δύο μαθήματα), θα εξετάζεται, μετά από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το μάθημα και ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή. Αν αποτύχει και πάλι διαγράφεται από το Μητρώο με απόφαση της Συνέλευσης έπειτα από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

8.12 Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του υπεύθυνου του μαθήματος για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Συνέλευσης συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται - εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.13 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{BM}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_k = βαθμός του μαθήματος k

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος k

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία (αν το επιλέξει μόνο για την ειδίκευση "Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική), συγκεντρώνοντας έτσι εβδομήντα πέντε (75) ECTS.

Άρθρο 9

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1. Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) (δίνεται ως επιλογή μόνο στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική») γίνεται κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου σπουδών. Η διπλωματική εργασία κατατίθεται το αργότερο έως την 30η Σεπτεμβρίου του έτους στο οποίο διδάσκεται το δεύτερο εξάμηνο σπουδών.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που μπορεί να αναρτά το Π.Μ.Σ στην ιστοσελίδα του.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Συνέλευση ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική ή η αγγλική - με τη σύμφωνη γνώμη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει επιτυχώς ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Με απόφαση της Συνέλευσης δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Δ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

10.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

10.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

10.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης: (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

10.4 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

10.5 Η Συνέλευση της Σχολής, μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- Υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων ή διπλωματικής εργασίας και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παρούσα απόφαση,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

10.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

10.7 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύνανται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ιδίου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία

10.8 Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών άλλου Τμήματος, του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.

10.9 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 17).

10.10 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

10.11 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «Ποινικές Επιστήμες» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που για την ειδίκευση «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία» ανέρχονται στο ποσό των 800 ευρώ ανά εξάμηνο και για την ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική» ανέρχονται στο ποσό των 700 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου. Σε περίπτωση παραίτησης ή διαγραφής του φοιτητή/τριας, το τέλος συμμετοχής δεν επιστρέφεται.

Άρθρο 11

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

11.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

11.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

11.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

11.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση της Σχολής και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

11.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

11.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3.2 της παρούσας απόφασης, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

11.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 12

ΒΡΑΒΕΙΑ

Το ΠΜΣ απονέμει βραβεία αριστείας στον/-ην φοιτητή/-τρια με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου, έπειτα από εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του ΕΚΠΑ. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ. και τον/την Κοσμήτορα της Σχολής.

Άρθρο 13

ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

13.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Νομικής Σχολής.

13.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία της Νομικής Σχολής.

13.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

13.4 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.

13.5 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

13.6 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 14

ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

14.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,

δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,

ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,

στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

14.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του ν. 4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.Δ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

14.3 Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Π.Μ.Σ.

14.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης της Σχολής για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) Το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,
- β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.),
- γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο),
- δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

14.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης της η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

14.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύναται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 15

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

15.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (αν την έχει επιλέξει στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική») καθώς και την εξόφληση του συνόλου των τελών φοίτησης. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

15.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική ιδιότητα και παύει η συμμετοχή στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

15.3 Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

15.4 Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

15.5 Στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Ποινικές Επιστήμες» σε μια από τις εξής ειδικεύσεις:

1. «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία»
2. «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική».

Άρθρο 16

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

16.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Σχολής Νομικής και σε χώρο του Τμήματος, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος/του/της Κοσμήτορα της Σχολής ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

16.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

16.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης

εγκρίνεται από τον/την Κοσμήτορα της Σχολής και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.

Άρθρο 17

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

17.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

17.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ.

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και η κοινοποίησή τους ορίζονται στον οικείο Κανονισμό και αποβλέπουν στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του.

Άρθρο 18

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2035-2036, εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 19

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι φοιτητές ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον κανονισμό που ήταν σε ισχύ κατά το έτος εισαγωγής τους στο ΠΜΣ, στο μέτρο που ο κανονισμός αυτός δεν αντιβαίνει στον νόμο.

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στην παρούσα απόφαση, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του Π.Μ.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΙΑΣΟΣ

